

Preek over Lucas 17,11-19 (Dankstond): Zonder dankbaarheid is ons geloof niet compleet.

Voorzang: Opwekking 180

Votum en Groet

Zingen: Psalm 65, 2 en 6

Gebed om het licht van de Geest

Schriftlezingen: Habakuk 3,16-19 en Lucas 17,11-19

Zingen: Gezang 448, 2 en 4

Verkondiging

Zingen: Gezang 44

Eerste gebedsblok

Zingen: Gezang 408, 1. 5 en 6

Tweede gebedsblok

Zingen: Psalm 146, 3. 4 en 5

Derde gebedsblok

Zingen: Gezang 476, 4

Collecte

Zingen: Opwekking 355

Zegen

Gemeente van onze Heer Jezus Christus!

Twee engelen vlogen naar de aarde om de gebeden van de mensen te verzamelen.

Overal waar mensen baden –

op hun knieën voor hun bed

in een kapel

of zomaar in het open veld

daar stopten de engelen en verzamelden de gebeden in hun manden.

In de mand van de ene kwamen de vraaggebeden.

Wilt U me dit geven?

Mag ik dat van U ontvangen?

In de mand van de andere kwamen de dankgebeden.

Het duurde maar even of de mand van de ene engel begon loodzwaar te wegen.

Wat blijft jouw mand licht! zei hij tegen de ander die de dankgebeden inzamelde.

Ja, zei deze engel, *mensen zijn snel om dingen aan God te vragen.*

Maar de meesten vergeten Hem te danken als Hij hun gebeden heeft verhoord.

Het lijkt mensen eigen te zijn om te vergeten *dankjewel* te zeggen.

Een briljante advocaat in de V.S. redde 78 mensen van de elektrische stoel.

Niet één van deze mensen bedankte hem!

De maker van een radioprogramma dat bemiddelde bij het zoeken naar werk hielp 2500 mensen aan een baan.

Slechts tien stuurden hem een bedankje.

Er lijkt iets met de menselijke geest te zijn waardoor we maar moeilijk komen tot die simpele woordjes: *Dank u wel!*

Jezus trekt met zijn leerlingen door het grensgebied tussen Samaria en Galilea.

Bij het naderen van een dorp komen ze tien melaatsen tegen.

Joden en Samaritanen.

Het is verbazingwekkend hoe ellende kan verbroederen.

Als je lijdt zoals deze melaatsen lijden kun je je niet veroorloven er ook nog vooroordelen op na te houden.

Melaatsheid – dat is vooral een sociale ziekte.

Melaatsen werden uitgesloten uit de gemeenschap.

Ze mochten nergens meer aan mee doen.

En in landen als India en Indonesië is dat nog steeds het geval.

U herinnert zich misschien nog wel wat Ytje v.d. Veen daarover vertelde toen ze nog voor de Leprazending werkte.

Als deze melaatsen horen dat Jezus in hun buurt is, strompelen ze op Hem af.

Ze geloven dat Hij kan helpen.

Ze zijn op zoek naar een wonder.

Jezus, meester, heb medelijden met ons.

Dit beroep op zijn ontferming kan Jezus niet weerstaan.

Ga u aan de priesters laten zien.

Zo schreven de oude Joodse wetten dat voor.

De priester moest vaststellen dat de melaatsheid weg was.

Dan pas mocht de melaatse weer terug in de gemeenschap.

Ga u aan de priesters laten zien.

Hiermee vroeg Jezus van de melaatsen een daad van geloof.

Melaats en al moesten ze op weg gaan naar de priester.

In het vertrouwen dat de melaatsheid zou zijn verdwenen als ze daar kwamen.

Over stappen zetten in geloof gesproken!

Maar ze gaan – alle tien!

Ze gaan – melaats en al – op weg naar de priester.

In groot vertrouwen op het woord van Jezus.

Ze zeggen niet: *Ja, ik ben me daar een beetje gek, zeg!*

De priester zal me zien aankomen met mijn vieze zweren!

Nee, zo melaats als ze zijn gaan ze alle tien naar de priester.

En de priester stelt vast dat de melaatsheid weg is.

En stelt u zich nou eens voor, dat na vs. 14, het verhaal zou zijn afgelopen.

Dat Lukas ons de rest niet zou hebben verteld.

Zou u dan op de gedachte zijn gekomen dat het nog niet uit was?

Integendeel, het zou al voldoende zijn geweest voor een treffende preek.

Tien mannen, lijdend aan een ontzettende ziekte, wenden zich tot Jezus.

Zij roepen Hem aan.

Noemen Hem Meester.

Ze smeken Hem om ontferming en de Heer verhoort hen.

Als Hij hen zonder hen eerst te genezen naar de priesters stuurt, gaan ze in geloof.

Alle tien!

En terwijl ze zich omkeren en heengaan vindt dan de reiniging plaats.

Is er niet alle reden om hier te spreken over het gebed, dat verhoord wordt?

En over het geloof, dat niet teleurgesteld wordt?

Over de ellende waaruit gered is?

En de heerlijke verlossing die geschonken is?

Zou u het gevoel hebben gehad dat er nog iets aan het verhaal ontbrak?

Maar het verhaal gaat wel degelijk verder.

En dan blijkt het niet voldoende te zijn om door geloof uit je nood verlost te worden.

Dat zonder dankbaarheid het geloof van een mens niet compleet is.

Dankbaarheid hoort er wezenlijk bij.

Er is er maar één die terugkomt om Jezus te bedanken.

Maar één van de tien!

Een Samaritaan nog wel!

Zou er bij die anderen geen enkel gevoel van dankbaarheid zijn geweest?

Zou het niet ongeveer zo gegaan kunnen zijn:

Ze gaan al strompelend op hun zere voeten op weg.

Nog maar een paar honderd meter verder ontdekken ze dat hun melaatsheid is verdwenen.

Juichend van vreugde gaan ze vlugger lopen, rennen.

Gauw, gauw naar de priester voor de officiële reinheidsverklaring.

Met blijdschap brengen ze de voorgeschreven offers.

En dan ligt het lieve leven, het samenleven met de anderen weer voor hen open.

Heerlijk!

Ze mogen weer meedoen!

Weer hun plek hebben onder de mensen.

Zullen zij niét dankbaar zijn geweest?

Ze hebben vast nog meer dan eens aan hun ellende teruggedacht.

En in de kring van familie en vrienden hebben ze misschien meer dan eens gezegd: *Wat ben ik blij dat ik genezen ben!*

Wat héb ik toch een geluk gehad dat ik juist die Jezus ontmoette.

Als hij me niet geholpen had, had ik hier niet zo gezeten.

Ik ben hem nog altijd dankbaar.

Kom, we drinken d'r nog eentje op.

Zou het niet zo gegaan kunnen zijn met die negen?

Maar nu die ene, de Samaritaan.

Hij is met de anderen op weg gegaan naar zijn priester.

Ook hij merkt onder het lopen dat zijn melaatsheid is verdwenen.

Maar hij loopt dan niet door om zo snel mogelijk weer onder de mensen te zijn.

Om zijn oude leventje voort te zetten.

Nee, hij keert op zijn schreden terug.

Al juichend en zingend:

*Loof de HERE, mijn ziel,
en al wat in mij is zijn heilige Naam;
loof de HERE mijn ziel,
en vergeet niet één van zijn weldaden.
Ere zij God in de hoge!*

En de man valt voor Jezus neer om Hem te danken.

En dan zegt Lucas veelzeggend: *Het was een Samaritaan.*

Hoe zou het komen dat de ene die terugkeert uitgerekend een Samaritaan is en de negen anderen Joden?

Zou dat toevallig zijn?

Die Joden waren, zoals gezegd, ongetwijfeld ook verrast en blij met hun genezing.

Maar in hun hart vonden zij misschien dat ze er toch ook wel wat recht op hadden.

Was Jezus niet de Messias der Joden?

En hoorden zij niet bij het volk van God?

Ze aanvaardden Jezus' hulp als iets heel vanzelfsprekends.

En wat vanzelf spreekt, daarvoor dank je nu eenmaal niet.

Hoe vertrouwd is die houding ons.

Vinden wij de goede dingen in ons leven vaak niet meer vanzelfsprekend dan de nare dingen?

Gaat het ons goed, dan vinden we dat gewoon.

Gaat het ons slecht, dan zijn we geneigd dát niet eerlijk te vinden.

Waarom hebben we ons ongeluk verdiend?

Voor de Samaritaan ligt het anders.

Hij was een vreemdeling en nog melaats ook, een dubbel verachte!

Hij hád kunnen denken: *Tjonge, wat een meevaller!*

Nooit gedacht dat een Jóód me nog eens zo zou helpen.

Aanpakken en wegwezen!

Maar zo denkt hij niet.

Hij ervaart het als een wonder, een wonder van genade.

En dat stempelt zijn dankbaarheid.

Werkelijk dánken doen we alleen voor datgene waarop we geen recht hadden.

De grootste blokkade om werkelijk dankbaar te zijn is misschien wel onze trots.

We vinden het niet leuk om zo onze afhankelijkheid toe te geven.

We zijn het liefst self-made mannen en vrouwen.

We hebben het liefst dat we niemand anders dankbaar hoeven te zijn dan ons zelf.

Als er één ding is dat met name in het NT telkens benadrukt wordt, dan is het dat we dankbaar zullen zijn.

Paulus roept ons op: *dank God onder alle omstandigheden.*

Dat wil zeggen dat de dankbaarheid zelfs niet afhankelijk moet zijn van wat we al of niet gekregen hebben.

Een inspirerend voorbeeld daarvan is het bekende lied: *Dankt, dankt nu allen God.*

Dit lied is geschreven in de dertigjarige oorlog in de vroege 17^e eeuw.

De dichter is Martin Rinckart.

Rinckart was een Lutherse predikant in Eilenburg in het Duitse Saksen.

Deze stad was een toevluchtsoord voor talloze asielzoekers in oorlogstijd.

Maar al gauw raakte de stad veel te vol.

Er ontstond een ernstig voedseltekort.

En de stad werd getroffen door een vreselijke hongersnood.

In één jaar tijd leidde ds. Rinckart de begrafenis van 4500 mensen.

Waaronder die van zijn eigen vrouw.

De oorlog duurde maar voort en het lijden hield aan.

Maar ds. Rinckart verloor de moed niet, noch zijn geloof.

En in de donkerste dagen voor Eilenburg schreef hij dit lied.

*Dankt, dankt nu allen God
met hart en mond en handen.
Die grote dingen doet
hier en in alle landen.*

We hebben veel om dankbaar voor te zijn.

We kunnen heel wat concrete dingen opnoemen om God voor te danken.

Maar de voornaamste reden om dankbaar voor te zijn is God zelf.

Ook als alles ontvalt dan is Hij er nog om ons op te vangen.

Dan is Hij er nog om ons lege hart te vullen.

Daarom:

*Lof, eer en prijs zij God
die troont in 't licht daarboven.
Hem, Vader, Zoon en Geest
moet heel de schepping loven.*

AMEN.

01-11-2006